

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XCII. An lex Ecclesiae poßit in conscientia ad ieiunandum obligare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

nemo cogitur ad cibum etiam parvum, qui non habet appetitum, aut cibum.

III. RATIO Suadet. Quia Ius naturæ iubet pœnitentiã agere pro peccatis, tentationi resistere, peccata vitare: atqui potest euenire, vt quis nec per orationem, nec per cleemosynã satisfacere possit: ergo tunc ieiunio tenebitur ad satisfactionem.

Non tamen ieiunium est in Decalogo præceptum; quia hic pertinet ad Iustitiam; ieiunium verò non, sed ad temperantiam.

DICO AD I. Ieiunium cum sit in genere præceptum, & in se bonum; esse res adiaphora nequit, aut Dei Verbo contraria, cum adiaphora nulla ei aduersentur. De obligatione quaest. sequente.

QVÆSTIO XCII.

An lex Ecclesie possit ad ieiunandum obligare in conscientia?

LUTHERANI & CALVINIANI; (sicut olim Eustathiani & Aeriani, teste Socrate l. 2. hist. c. 33. & Epiph. haresi 75.) pernicaciter negant.

LUTHERVS l. de libert. Christiana. Melanch. in Conf. Aug. a. 26. Brentius in Confes. V. Vitemb. c. de ieiunio.

CALVINVS Inst. 4. c. 12. Kemn. par. 4. Exam. Negant posse talem iustè ferri legem: ab lata quenquam obligari; nisi ratione Scandalis, aut contemptus.

SVADENT ex historia antiquitatis. 1. Kemnitus pag. 89. De ieiunio Paschali voluerunt quidam cum Episcopo Romano leges ferre, opinione necessitatis, sub excommunicatione, quando, quomodo esset ieiunandum. Sed Irenæus despondit, Liberas, & dissimiles, esse illas obseruationes, nec cogendam Ecclesiam.

2. Calu. & Kemn. Montanus, teste Euseb.

hist. l. 5. c. 17. primus tulit legem ieiunij. Et Tertullianus defendit libertatem Christianam contra Montanum; nouasque leges de ieiunio habuit pro hæresi.

3. Spiridion, ait Sozom. l. 1. c. 11. in quadragesima carnes apposuit hospiti suo, & comedit. Ergo ieiunium est res libera.

AVTOR. Legibus Ecclesie fideles obligantur in conscientia ad ieiunium.

1. S. Scriptura Veteris & Noui testamenti. Vide *Antichristum* p. 4. g.

INSTAT Kemnitus Exempla præcepti ieiunij Hebræorum referri ad *νομοϋσιασ* oportere.

AT Audax hoc & impudens est: nam Scriptura laudat filios Ionadab, *Iere.* 35. Mardocheum, *Hest.* 9. ob ieiunia instituta; Et illa quarti, quinti, septimi mensis, *Zach.* 8.

2. Quia sic docet Traditio; Canonesque Apostolorum, *Can.* 68. iubent non ieiunantem in quadragesima Clericum deponi, Laicum excommunicari.

3. Sic & plura Concilia, Sanctique Patres. Vt rectè affirmet *S. Chrys. hom.* 2. in *Genesis*, Quadragesimam inflectere conscientiam Regum & Imperatorum omnium ad obedientiam. Vnde vltima flagellante ante annonam Constantinopoli Iustinianus alteram quadragesimam hebdomadam aperuit: nemo tamen è tanto populo vel id intrasset, mors eis præ fame; præ vtraque præceptum fuit ieiunij.

3. RATIO euincit. Quia præsules Ecclesie possunt condere leges; patet *p. 2. q. 70.* supra: at omnis vera lex actum virtutis non necessarium facit necessarium: talis est actus ieiunij iusta lege præceptus: ergo non necessarius est. Vnde peccat actus præcepti omissor,

aut transgressor. Neque hoc ratione scandali aut contemptus, vt finxit Melanchthon; nā hic & illud lege diuina prohibentur, non ecclesiastica vt ieiunium tempore isto tali. Qui autem tempore prohibito comedit carnes absque Ecclesiæ contemptu, is peccat ratione temperantiæ lesæ, quæ lege diuina & naturali præcepta est.

Dico AD I. Iræneus non dicit, fuisse qui cum Episcopo Ro. legē de ieiunio ferre vellēt: sed monet Victorē, dissimilitudinem ecclesiæ in celebrando Paschate esse tolerandam; sicut illa in ieiunando. *Deinde*: non erat tunc questio de Paschatis & ieiunii lege; sed de Oriente & Occidente, an eadem lex utrobique seruanda esset. *Demum*: Nō erat questio de substantia, essetne ieiunium & Pascha seruandum; sed de accidente temporis.

AD II. Vocem *primus* addiderunt Eusebio hæretici. Et Tertullianus nō dicit Montanum *primum* leges ieiunij fecisse; sed *nouas* addidisse; docetque ante Montanum fuisse ieiunium quadragesimæ. Et S. Hieronymus arguit Mōtanum quod tres quadragesimas excogitarit: idque ait Theodoretus, præter Ecclesiæ morem: *Demum*: hac in causa nulla est autoritas Montanistæ Tertulliani, morem Ecclesiæ hæreticè impugnantis; non ciborum delectum, aut huius meritum; sed suas leges esuriales statuentis.

AD III. Cuius licet tempore ieiunij edere carnes, ita iubente necessitate aut caritate. Sic Spiridion fecit. *Dein*: hic nil cibi habuit præter carnes fumatas; quod, solitus dies plures ieiunare, tunc panem non parasset.

Et prius à Deo veniam petiit, quam ederet. Et hospes recusauit carnes, *Christianus sum*, dicens. Cui Spiridion: *Omnia munda mundis* Christianis; scilicet tali in necessitate. I hæc imitentur Non uatores. At ea silent.

QVÆSTIO XCIII.

An ieiunium sit Dei Cultus Meritorius, & Satisfactorius?

LVTHERANI, vt Melanchthon in *Conf. Aug. art. 26. Brent. in Conf. V. Virtemb. de ieiun. Kemn. p. 4. Exa. pag. 42 d.* cum Iouiniano docent, ieiunia, ciborum que delectum ad salutem prodesse nihil dum quicquam.

CALVINIANI ex Caluino *Inst. 4. cap. 12. & Kemn. volunt* vtile ieiunium carni coercendæ, orationi adiuuandæ, humiliationi, penitentia. &c. At nihil ad placandum Deum, impetrandum auxilium, aut præmium promerendum.

SVADENT istis, 1. Brentius. *Isa. 58. Nunquid tale est ieiunium, quod elegi, per diem affligere animam? Nonne hoc est magis ieiun. Dissoluere colligationes impietatis.* Kemn. ex *Ier. 14. Et si ieiunēt, non exaudiam.*

2. Calu. *Ioel. 2. Scindite corda vestra, & non vestimenta vestra.*

3. Melanch. *1. Tim. 4. Exerce te ad pietatem: corporalis enim exercitatio ad modicum valet, id est, ieiunium* ait S. Ambr.

4. Kemn. Allegata Pharisæi ieiunia Dominus *Luc. 18. comparauit* vestibus detritis, queis nouitas Euangelii non conueniat. *Matth. 9.*

5. Kemn. Ad *Col. 2. arguuntur* electitiæ religiones, corpus macerantes. Huc afferunt (mala fide) S. Patres apud *Bell. l. 2. c. 13.*

AUTOR. Ieiunij fructus sunt plures iuxta Ecclesiæ Præfationem, *Corporali ieiunio vitia comprimis. mentem eleuas, virtutem largiris & premia.* Sic & S.

Ambro-